

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimecres 13 de Octubre de 1897

Núm. 3.391

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes 300
6 mesos 1.500
1 any 3.000
Extremes y Ultramar
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llibreria Mallorquí, carrer Sanjaqueta, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop à la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab títol de las universitats de Berlín y Würzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULT a Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 à 12 y de 4 à 5.
Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.
Los demés dias a Barcelona, Claris, 44, cantonada à la Gran Via, de 11 à una y de 4 à 5.

PERA 'L DIA DELS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos, propis pera nítxos, panteons y sepulturas y arreglo dels demés objectes que's troban deteriorats.
Ultima novetat y gust exquisit, a preus limitadíssims.
Se trobarà en lo domicili de las germanas

RIBOLL

Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

DE MARCIAL OMBRÁS (Propietari)
Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)
Barbats y estacas en venta, a per milions.—Preus reduhíts y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

GAS REUSENSE

Aquesta Societat instala canyerías y aparatos d'illuminació y calefacció a qui ho solliciti, sens cap gasto per part del sollicitant, mediant lo pago del gas a 30 céntims de pesseta lo metre cubich, y ab tal que el consum anyal arribi a una cantitat determinada.
Pera més informes y detalls, dirigirse a la fabrica.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo regionalisme al Arago

Los que no estiman la veritat, quan no podan ferla fonedissa, procuran desvirtuarne sos efectes ab sofismas y calumnias. Aixó es lo que ha succehit ab lo regionalisme: primer procuraren sos detractors, negar se existencia, afirman que no tenia cap arrel en lo cor del poble, y que tota la nostra propaganda no representava altra cosa que las utopías divergencions de quatre somniadors: després, al convéners de que era inútil tancar los ulls a la llum, han decidit que 'l regionalisme es fruyt nociv del caracter discol dels catalans y que sa pernicioso propaganda, atentatoria a la sagrada unitat nacional, devia ser reprimida energicament, y ab constant severitat castigats sos autors.
Y aixis ho van fer, y aixis ho ferán mentres puguin menar y malmenar en las cosas d'Espanya, que ells son d'aquella mena de gent que ni's corregeix

ni sap penedirse, y que no deixa'l fuet de las mans sino quan l'oprimit se li abrahona desesperat, cansat de rebre vergassadas a tort y a dret.
Per sort, van extenentes las salvadoras ideas de descentralisació y autonomia, que, acceptadas ja per tothom avuy pera Cuba, serán demà reclamadas per tots los bons espanyols com a únic remey pera totas las regions de la Península. La gent que avuy defensa 'l regionalisme es en gran número; tots nostres llegidors han tingut ocasió d'enterarse dels progressos que en nostra estimada Catalunya han fet en poch temps las nostras ideas; tots ells saben que a Basconia y a Navarra no hi ha qui no sigui fuerista; tots tenen coneixement de la fructuosa propaganda que a Mallorca fa 'l Oliver, a Galicia en Murguía y en Brañas, a Valencia un estol de joves ilustrats que s'han emprés la noble tasca de deixondir al poble valencià de son ensopiment. Mes lo que molts d'ells ignoran de segur, es que també al Arago s'han obert per las nostras ideas, en aquell Arago explotat y empobrit pel caciquisme, que viu trist y desvalgut, ferm y pobre al costat de la fertil y cultivada Valencia y de la industriosa Catalunya, veyent baixar sos rius a la mar sense moure una miserable turbia, y sentint palpitir en sas entranyas sa inestroncable riquesa minera sense fer fumar una sola xemaneya de farga.
Donchs si, en aquell Arago abandonat dels poders centrals, cap allà a Terol, s'agita ab vigor y somou 'l esperit públich la idea regionalista. Son principal campeo es un home energich y constant, ilustrat y actiu, ab cara d'apostol y paraula de predicador qui convençut de que la regeneració de sa patria no vindrá muy del centre, sino del propi esforç dels bons aragonesos, s'ha emprés la meritoria y fadigosa tasca de predicar per tot arreu la bona nova. Aquest home es don Santiago Contel, molt conegut en tot lo Baix Arago, y a qui secundan ja avuy en sa noble empresa las personalitats més distingidas de las comarcas d'Alcañiz, Montalbán y Terol, aixis com molts més d'altres comarcas aragonesas.
Lo camí que aqueixos bons patriotas tenen avansat, es ja considerable, y més si's considera 'l relativament poch temps que fa que han emprés sa campanya. Per de prompte han preparat ja una Assamblea regionalista que devia tenir lloch a Montalbán, y que ara's verifícará segurament a Alcañiz a causa de certas dificultats inherents a tota obra d'aquesta indole, y més en aqueixos paissos en que la gent te quelcom del fatalisme dels moros.
La realisació d'aquella Assamblea, a la qual no cal dir que desitjem lo més complet éxit, marcará una fita memorable en la historia del renaixement del antich reyalme d'Aragó. En ella, a més de la defensa de certs propósitos d'interés vital pera aquellas comarcas, s'hi desenrollará indubtablement tot un senser programa regionalista, y 'ls oradors que en ella pen-

drán part cuydarán de convencer al poble de que no serán verdaderament fructuosos sos afayes ni vindrán entera satisfacció sas legítimas aspiracions si a la defensa dels interessos materials no hi va acompañada una enérgica campanya en pró dels interessos morals de tot 'l Arago, campanya que, com la nostra respecte a Catalunya, vagi dirigida a fer renaixer la personalitat gloriosa d'aquella noble terra, tant en 'l ordre administratiu, com en lo polítich.
Y no hi mancarán tampoch, sens dubte, en aquella Assamblea, oradors que recordin als aragonesos aymadors de las glorias de son país, que mentres aqueix estigui unit ab Catalunya conservi en son regimén interior la més completa autonomia, vegé son nom respectat per totas las nacions europeas, y sa bandera passejada en triomf per tots los ports del Mediterrani, mentres que desde 'l moment en que va efectuar-se la unió ab Castella, quedá arteconat lo nom d'Aragó, desatesos sos més sagrats interessos, mtejada sa gloriosa corona ab lo despreciatíu mot de coronilla, y lo que es pitjor, conculats sos drets y arreballadas sas llibertats de la manera més infame.
Si aixó predicar a son poble 'ls prohoms aragonesos, sa victoria es segura. Poble com aquell de tan nobles sentiments, no necessita sino qui ab lissons de son passat aixequi son esperit y ab exemples del present conresi sa inteligencia. Lo dia que 'l poble aragonés tingui conciencia de sos drets, s'aixecará com un sol home contra 'ls que avuy l'explotan, y donantse fraternalment la mà ab Catalunya, Navarra, Basconia y demés regions ja avuy despertás, contribuirán ab totas ellas a regenerar a Espanya.

¡Constancia, donchs, regionalistas aragonesos. Per-severeu sense defalliments en la vostra empresa, y estiguen segurs de que os acompañan avuy totas nostras simpatias, y 'l dia que convingui tot nostre apoyo moral y material.
Nosaltres los catalans no hem oblidat que 'l crit de guerra que dugué tans cops a la victoria als nostres almogavars, era aquest: ¡Desperta ferro! ¡Visca Arago! A. S.

De mica en mica

Molt me plau consignar a mos benivolguts llegidors lo que a un quan temps a aquesta part crida poderosamente ma atenció: me refereixo al ambient regionalista que's respira per tot arreu... fins en lo centralisador Madrid, que ja es tot lo que's pot dir ab permis de la autoritat, avuy tant es que manin los blancs com que governin negres, pels que nos enorgullim ab l'honorós títol de catalanistas y ab lo cap hen alt y la conciencia ben tranquila sostenim la lluyta anys ha comensada pels paladins del renaixement de nostra benhaurada Catalunya. L'any 1897 serà un dels que ab més goig figurá en la historia contemporanea de nostra Patria, per sos trascendentals actes realisats durant son curs, com son las imponents manifestacions de caracter autonomista ab motiu de la suspensió dels valents y decidits companys de causa de Lo Somaten, La Reusense y Lo Regionalista, de Barcelona ab dós; las escursions artísticas de las societats corals, inestimable llegat ab que 'l immortal mestre músich poeta En Joseph Anselm Clavé dotá a Catalunya; las del Orfeó Catalá en las diferentas poblacions que ha passejat sa enardidora senyera acompañada d'aquellas notas vibrants de la popular cançó «Los Segadors»; 'l estreno de 'l important ópera escrita en nostra mateixa parla, ab lo títol de «La Fada» que ab tanta justicia s'en

ocupá tota la premsa mereixent grans elogis sos autors, los simpátichs modernistas Senyors Massó y Torrents y Enrich Morera; y tants aconteximents mes que, ab tot lo diari no n' hi hauria prou si volgués anomenarlos un per un.

Més, de tots, l'acte més important, que á mon juhi ha sensacionat, ha sigut la cerimonia ab motiu de la colocació (en la plassa del Teatre Principal de Barcelona), de la primera pedra del monument al may prou plorat autor de nostras costums, l'inoblidable Mestre en Gay Saber Frederich Soler y Hubert, tant conegut per lo pseudonim de *Serafi Pitarra*; aquest acte sols, demostrá la vitalitat de nostre rich idioma, ja que las targetas, millor dit, sas esquelas d' invitació en catalá estavan escrites y en catalá firmadas per la primera autoritat municipal del populós poble barceloní.

A Deu grácias ne sien dadas per haver fet justicia á las cosas de casa, l' ilustat catedrático y actual Alcalde de la segona (?) (comercialment la primera), capital del gran Estat compost de diferentes rassas baix lo nom de poble espanyol; Tant de bó trobi imitadors per son patriotisme en lo discurs pronunciat, també en nostra llengua, en aytal dia, l' Excm. Don Joan Coll y Pujoll

Algún temps, los que parlavan d' autonomia eran tractats per la gent madrilenya de filibusters y nyányigos; més avuy tot ha cambiat com una mitja, y, joh sorpresa! lo que eran avants obstacles pera la conservació del *prestigio nacional y el fiero león castellano*, ara l' mateix lleó pera conservar son prestigi, parla d' autonomia ó regionalisme fins al extrém d' obrir cátedras de las llenguas vissaya y tagala no sols á la capital de revolts Filipinas, sino en lo mateix centre d' shont dimanaren tantas imposicions, causa de las actuals guerras colonials qu' estrangulan cada dia mes las forsas de la debilitada Espanya.

Barcelona també ha participat de la flamant reforma, establint sa cátedra per ensenyar las llenguas del poble filipi.

Si nosaltres fossim uns desagrahits, millor dit tant mals espanyols com nos suposa algún *castila*, vol millor exemple pera la reivindicació, que la conducta del arxipielaoh filipi? Pero may. Ni somiarho. Nosaltres estimem tant á Espanya com volém á nostra Catalunya, y, al cridar ab tota la forsa de nostrés pulmons lo sagrat mot de ¡¡¡Visca Catalunya!!! també n' fem partícipe á Espanya per formar nostre patria part d' ella y per ser aquesta la clau de totes las regions espanyolas qu' aspiran á l' autonomia...

SALVADOR BORRUT Y SOLER.

ARTS Y LLETRAS

La Porquerola

(Llegenda rossellonesa)

Oydá, oydá, canten y divertivos jovenets y jovenetas de nostra vila, puig que s' ha casat l' hereu més ben vist y mimat de las donzellas ab la més tendre y aixerida pibilleta de la comarca. Las campanas de la vila tocan á festa, á la plassa refilan los flaviols y redoblan los tamborins, mentres las aixeridas donzellas agafadas del bras de llurs festejadors, van ballant alegre sardana.

Mes, ay, que al endemà ja no es la campana la qui toca á festa, ni l' flaviol es lo que refila, ni l' tamborí lo qui redobla. La campana de la vila que al dia avans tocava á festa tota enjogassada llensant al espay delsos repiquets, avuy ab estridents y compassadas batalladas va tocant á somatent; lo flaviol ja no refila sino que en son lloch la corneta crida á la guerra, ensemps que l' tabal l' acompanya anunciant lo xafogor de la batalla!

Pobre ayman, pobre espós, que curta y negra ha estat la lluna de mell! Malehit eclipse que en mitj son pleni-luni l' hi ha eixit! Hostes estrangeras invadeixen la aymada patria y tu has d' anar á defensarla, has d' abandonar la perla que més aprecias y estimas, la joya més preuada de ton cor, quissab per quant de temps, quissab per quants anys! ¡pot ser per sempre, per una eternitat!

Mare, mareta meva, diu-li ab sentiment y ternura—aquí us deixo l' esposa del meu cor, jo me n' vaig á la guerra; Deu sab quan tornaré. Sols aixó us encarec, mareta meva; aprecienla com á una filla de vostra entranyas, que no toquin sas finas y perlejadas manis los cantis, ni l' llevat, ni l' cendrés lleixia; compraren-li un coixinet de fina seda y ensenyareula de brodar y unes agulletas de plata perque de fer mitja sprenga.

Y donant un bes al bell mitj del front de la seva

mare y estampantne sens nombre al rostre de sa bella esposa ensemps que l' abressava y regavala ab sas llágrimas, lo bon jove partí á la guerra tot ohint los sospirs que llensavan la seva mare, sa bella esposa y sa carinyosa germaneta.

Que poch se recordá la mare de lo que son fill l' hi havia encomanat un cop aquest hagué partit!

¡Pobre nora! ella era la que carregava ab las fenyas més grosseras y pesadas, sa filla s' divertia ab las més agradosas y senzillas, y com si aixó no fos prou encara, l' enmenava tots los dias á la montanya á pasturar una ramada de porcells sens més aliment que un tros de pá negre com sutje y una carabasseta de ví més agre que l' mateix vinagre.

Havian passat set anys quan lo marit de la infelis Porquerola tornava de la guerra.

—Caminém y toqué m' bé, companys, que entre aquestas matas he sentit una veu entonant bellas cançons que m' sembla que es la de la meva esposa.

En efecte; al arribar al lloch d' hont eixia la veu, lo cavaller vegé á sa estimada esposa convertida en porquerola, y dissimulant á fi de que no l' pogués conèixe, li preguntá:

—Porquerola, bona porquerola, ¿tinpriau alguna cosa pera menjar?

—Cavaller, bon cavaller, no tinch més que aquest bossinet de pá d' ordi que l' he de menester per m'.

—Donchs tinpriau, bona Porquerola, alguna cosa per beurer?

—No tinch més que aquesta carabasseta de ví agre, tan agre, que n' estava la terra, bon cavaller,—contestá ella.

Nos diriau, donchs, Porquerola, á quin hostal podrém anar que ns tractin bé?

—Anéu á casa de ma sogra,—contestá—que allí us darán pollastres, colomins y algun' altra cosa més.

—Gracias, molts gracias, Porquerola—li contestá, mentres que desenbeinant l' espasa l' hi n' matava lo porcell més bonich de la remada.

—Jesús! que heveu fet bon cavaller? En arribant á casa ma sogra m' matará—exclamá ella en extrém contristada.

—Porquerola, no t' espantis, ja sabré jo lliurar-te de ta sogra; diners pera pagarte tinch, y sense ls diners, un' altre cosa tinch que val molt més que ls diners. Porquerola, bona Porquerola, ja es hora de retirar y per lo tant voldria que m' acompanyesses á casa ta sogra.

—Perdoneu, bon cavaller,—li contestá ella—ans d' anarmen á casa encara he de fer quatre fusadas y un feix de llenya que m' ha encomanat. ¡Ay de mi si hi tornava sense!

Llavors, lo cavaller destirantse de l' espasa, mentres que ella enllestia las quatre fusadas que li mancavan per acabar la tasca, ell li feu lo feixet de branquetas y romanis, acabat de lo qual, s' encaminaren los dos plegats á casa.

—Deu la guart á la hostalera.

—Deu lo guart al cavaller.

—Tindríau alguna cosa, bona hostalera, pera sopar?

—Podreu menjar pollastres y colomins, y en acabant, algun' altra cosa més—contestá l' hostalera guinyant l' ull ab malicia.

—Hostalera, bona hostalera, ¿qui vindrá ab mi á sopar?

—Que vinga ma filla; Porquerola ja l' enguardaré jo que vinga.

—Set anys há que no menjo á la taula, he menjó al dessota com si fos un gos—contestá la Porquerola. Acabat que hagué de sopar, lo cavaller preguntá:

—Hostalera, bona hostalera, ¿qui vindrá ab mi á dormir?

—Que vinga la Porquerola, á ma filla ja l' enguardaré jo.

—Set anys há que no dormo ab home,—contestá la jove—y estich disposada á estarme'n set més, puig ja saben que totes las nits, com si n' fos un gat cendré, feume dormir sobre la cendra.

—Porquerola, compleix ab lo que ta sogra t' mana ó si no l' bastó regnará—replicá ab energia l' hostalera.

—Bé, bé, hi aniré—contestá, ensemps que seguint al cavaller vers á la cambra exclamava per sí:—Jamay! jamay! Primer sabré tirarme per la finestra.

En sent á la cambra, al veure lo cavaller que la jove no volia despullarse, li digué:

—¿Per qué no vols despullarte? ¿Te n' donas vergonya de dormir ab lo teu marit?

—Cóm? ¿Lo meu marit son vos?

—Ell mateix, acabo d' arribar de la guerra; té, aquí tens l' anell que m' regalares lo dia de nostras bodas.

Al coneixer ella l' anell del prometatge, s' abressaren ab indescriptible alegríe, dormint junts ab gran content y tranquilat tota la santa nit.

A ensendemà, quan tot just apuntava l' dia, la mare del cavaller, que encara no havia en ell reconegut al seu fill, ja picava á la porta dels esposos tot dihent: —Porquerola, porquerola; corre, llevat al moment que ls porcells están grunyint estona há.

Llavors ell aixecantse y obrint d' una rebolada la porta de la cambra, se l' hi encará dihentli ab energie: —Mala mare, més que mala mare! ¿per qué no hi feu anar á la vostra filla? Aixó es lo que vaig encarregarvos? Si no m' fossen mare us cremava al moment ventant vostra cendra al bell mitj del carrer.

—Fill meu, fill del meu cor! perdó per ta mare, puig que no sabia l' que s' feya! Perdó per ta mare, que te l' implora agenollada als peus!—Digué esblaymada l' hostalera al reconèixer al seu fill.

—Aixequeuvos, ja us perdono, pero ans vull que abresseu á la meva esposa que tant heveu maltractat durant ma ausencia y que prometeu estimarla com á una filla—li digué aquest ab gravetat.

—Pitjó, pitjó—murmurá ella alsantse y besant y regant ab sas llágrimas la má de son fill.

JOSEPH ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 11 d' Octubre de 1897. FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: HORAS d' observació, BARÓMETRE aneroides, GRAU d' humitat, PLUJA en 24 horas, AYgua evap. en 24 h., ESTAT del cel, OBSER particular. Data for 9 m. and 3 t.

Table with 4 columns: HORAS d' observació, TEMPERATURAS (Maxima, Minima, Term. tipo), VENTS (direccio, classe, can), NUBOLS (classe, can). Data for 9 m. and 3 t.

Ahir arribaren set infelissos soldats malalts procedents de Cuba, á nostra ciutat. Dos dels quals vingueren en un estat bastant llastimos.

Anemlos apuntant, que encare n' han de arribar molts mes.

¿Y l' nou ministeri liberal? Trempat, gracias á Deu, y l' sen quefe calmós com sempre. Encare li doloreja l' peroné y dia que no pot anar massa depressa.

La desorganización á Espanya ho abarca tot.

Aquests dias, ab motiu de la fira de Alcover, tant de pujada com de baixada, la molta gent que viatja entre nostra ciutat y la vequina vila, tingueren que invadir los cotxes de 2.ª y 1.ª a causa de faltar ó no voler enganxar cotxes de 3.ª classe. Alguns viatjers de 2.ª y 1.ª s' indignaren perquè á pesar de pagar per anar comodament tingueren que veures prempats, pagant aixis los desacerts y deficiencias de la companyia que cobra á bon preu y ab bon diner los bitllets.

Aixó no es un cas aislat, aixó passa á cada fira ó festa major que hi ha, y s' repeteix sempre sense que la companyia vulga pendre experiencia.

Ala fi, després de ferse esperar molt, ha surtit á llum la IV «Cansó popular catalana», charmonisada per Enrich Morera, titulada «Los Segadores» ab amigós CE.

Aquest preciós cant patriótic, es sens dubte lo que major éxit ha alcansat per l' entusiasme que desperta per tot allá ahont se canta, tant, que ja casi está adoptat com á himne nacional catalá.

La seva presentació tipográfica es tan artística com totes las anteriors, y l' dibuix de la portada es degut á la exuberant fantasia del célebre artista Miquel Uriollo, que ha fet una obra notabilísima.

Dita cansó, aixis com las anteriors, «Sant Ramon», «Planys» y «Lo Comte Arnau», se trohan de venda en la llibreria «La Regional» del carrer de Jesús. Son preu, 2 rals.

Lo recandat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1042.35.

La «Asociación Literaria de Gerona» ha comenat á repartir als socis lo volum que conté las composicions premiadas en la certamen celebrat l' any passat. Está impres com tots los anys ab molt gust y pulcritud y s' hi llegeix l' interessant y erudit discurs de don Joseph Ameller y Vinyas, president que fon del Jurat.

Diu un telégrama de Madrid referintse a *El Nacional*:

«Creu aquest diari que arribarà un moment en que haurà de defensar al general Blanco contra 'ls atacs de la premsa que avuy lo ensalsa.»

Es potser la única vegada que aquest diari ha dit una veritat. Se veu que quan convé també coneix lo panyo.

Lo darrer número de *Lo Teatro Catalá* contesta ab molta amabilitat pero ab molt poch adert, al últim article de n Santiago Russinyol que publicarem sobre 'l Certamen de Tarragona.

Dita polémica comensa a ser enfadosa pel poch profit que 'n resulta pel art a causa de la extrema desigualtat entre 'ls polemistas. Lo senyor Polvorista de *Lo Teatro Catalá* pot ser tant bon subjecte com vulga, pot estar animat dels millors desitjos envers l'art, pero ¡ay! es precis confessarho, en las novas maneres de compondre avuy la música, la literatura y fins lo patriotisme, no hi pot entrar per mes esforços que fassi, y com no pot jutjar la qüestió desde 'l punt de vista gran y lluminós desde 'l qual ho mira 'l senyor Russinyol, las rahons que exposa 'l Polvorista fan somriure de debó.

En *Las Cuatre Barras de Vilafranca* també s'ha publicat un article atacant no a las teorias artísticas defensades per en Russinyol, sino atacantlo personalment. Nostre amic ha publicat en *La Veu de Sitges* un article magistral, un dels millors que haura escrit, no sincerantse de las acusacions que se li fan, sino donant tota la raho al anónim acusador. Y ha fet bé, ¡Pobre gent si se 'n ha tragués lo consol de que tenen raho, quina manifestació de vida humana quedaria dintre aqueixos cossos animats sols pel maquinisme de la rutina? La vida humana es molt curta, y es criminal treballar pera ferla desabrada. Aixís quedan contents y satisfets, y val mes aixís.

«Lo president del Consell de ministres ha rebut un telégrama del general Weyler, participantli que en lo próxim correu s'embarcarà pera la Península.»

Es precis saberho a fi de prepararli una bona manifestació de simpatía. ¿No podrien enarlo a rebre los 16.000 inútils y malalts que ha enviat? Sería una manifestació adecuada.

Nota de la última relació dels morts a Cuba fills d'aquesta provincia:

- Regiment d'Assis, Alexandre Alvira Salvador; de Selva del Camp.
- Regiment Unió, Ramon Barquet Rius; de Villalba.
- Regiment Habana, Joan Cata Plana; de Constantí.
- Regiment Infant, Joan Cid Eli; Tortosa.
- Regiment Alfons VIII, Jaume Font Fontana; Vendrell.
- Regiment Reyna, Jaume Ferrer Dabilla; de Reus.
- Regiment Sevilla, Ricard Forcadell Isern; de Falset.
- Regiment Luchana, Joaquím Guardia Ventura, de Riera.
- Regiment Vizcaya, Ramon Misalias Sanz; de Montblanch.
- Regiment Barbastro, Enrich Mateu Cortes; de Reus.
- Regiment Sevilla, Amador Nicolás Montesó; de Tortosa.
- Regiment Vergara, Jordi Oliver Plans; de Cellar.
- Regiment Vizcaya, Francisco Romero Domenech; de Valls.
- Regiment Isabel la Católica, Joseph Roca y Ferré; d'Alcover.
- Regiment Sevilla, Emili Tarragó Ferrer; de Batea.
- Regiment Espanya, Damiá Vives Ballart; de Montmell.
- Regiment León, Cándido García Mora.

SECCIO LITERARIA

A ma mare

Melangia y anyorança
me rosegan sense treva
desde que 'l cor va trencarsem
y desde que 'm manca Eills.

Jo no sé per qué 'l vent del cementiri
sempre es dolç y calmos,
quan molts que hi jauhen es per la ventada
forta de las passions.

La vida sens esperança,
es roser que no floreix,
es la mort que may s'acaba.

M. ARTOLA.

Reus Octubre, 1897.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 11 d' Octubre de 1897.

Naiements

Aurelia Argilaga Martorell, de Emili y Aurelia.—Francisco Bonet Papiol, de Francisco y Oliva.—Teresa Pujol Cunillera, de Enrich y Josepha.

Matrimonis

Cap.

Joseph Rey Ferrán, 67 anys, Raseta Suqué 2.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Eduard.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Continúa en aquesta Iglesia la solemne Novena que la Arxicofradia Teresiana d'aquesta ciutat tots los anys dedica a sa excelsa Mare Sta. Teresa de Jesús.

Tots los dias a las sis de la tarde se posará de manifest a S. D. M. ressentse a continuació lo Santíssim Rosari, ab lo fi de guanyar las Indulgencias que durant aquest mes d' Octubre concedeix lo Santíssim Pontífice, seguirán los exercicis de la Novena y sermó que está a càrrech tots los dias del Rvmt. P. Vidallet, de la Companyia de Jesús, finalisant ab la Reserva del Santíssim.

Lo divendres, festivat de Sta. Teresa, a dos cuarts de deu se cantarà un solemne Ofici ab companyametu d' armonium, y predicará los glorias y virtuts de la Santa lo referit P. Vidallet. La Comunió general tindrà lloch lo diumenge 17 durant la Missa de las 8, ab la plástica corresponent. La part de cant está a càrrech de las Religiosas d' aquest Convent.

Sant de demá.—Sant Calixte.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64.82	Filipinas	96.75
Exterior	80.15	Aduanas	94.50
Amortizable		Cubas 1886	78.50
Fransas	19.30	Cubas 1890	94.50
Norts	24.30	Obs. 6 0/0 Fransa	52.25
Exterior París	61.68	Obs. 3 0/0	32.95
París	30.90	Londres	

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d'ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.83	Fransas	19.10
Exterior	80.16	Cubas velles	94.62
Colonial		Cubas novas	78.50
Norts	24.30	Aduanas	96.75
Obligacions Alm. nsa.	81.	Obliga. 3 0/0 Fransas	52.05
		Filipinas	96.75

PARIS

Exterior. 61.68 Norts.

GIROS

París. 30.90 Londres. 32.95

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Frats y D. Joan Vallés Valluvi.

Londres	90 d'f.	90.00 diner	8 d'f.	00.00
París	8 d'f.	00.00	Marsella	00.00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS			
Gas Reusense	010	01 0	010
Industrial Harinera		850	0
Banch de Reus		600	0
Manufacturera de Algodon		500	0
C. Reusense de Tranvias		100	0
privilegiadas al 5 per cent.		415	

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Artii» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y ayguada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.º.—Reus

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertas desde primer d' Octubre en casa ó a domicili.

Curs especial de piano y cant.

Ar rabal Sta. Anna, 64, entressuelo.

TELEGRAMAS

Madrid 13.

Ha dimitit lo general marqués de Ahumada dels càrrechs de general segon cabo de Cuba y de subinspector d' infantería, caballería y noticias de la mateixa isla.

La «Gaceta» d'avuy publica un real decret admetent la referida dimissió.

Un despach de Washington diu que en la Florida s'está preparant una important expedició filibustera ab destí a Cuba.

Lo Govern nort-americá, que ha rebut noticias d' ella, ha comunicat ordres a las autoritats de dita població pera que impideixin la sortida d' aquella.

Telegrafian de Portugal que 'ls reys continúan essent acullits ab gran entusiasme en la provincia del Algarbe.

Lo comandant del canoner espanyol «Toledo» ha anat a Villarreal a saludar al rey don Carlos.

Los soberans portugueses visitarán las ciutats de Faro y Silves.

Fa sigles que 'l Algarbe no rebia visitas regias. Desde París telegrafian a «El Nacional» donantli compte de que 'ls laborants cubans aill residents han celebrat ab un banquet la noticia del rellevo de Weyler.

«La Liberté» comentant aquesta reunió diu que 'ls laborants se mostran valerosos en la taula d' un restaurant en lloch de fer alardes a la manigua.

Entén lo periódich parisench que desde 'l moment en que 'l Govern espanyol concedeix a Cuba la autonomia, los rebeldes deuen depositar las armas.

Telegrafian de Washington que 'l cónsul dels Estats Units en la Habana, Mr. Lee, que baix lo pretext d' anar a conferenciar ab Mac-Kinley marxá fá una temporada de Cuba, se troba disposat a regressar a dita isla.

Aixís ho ha manifestat a Mr. Sherman.

Lo ministre de Gracia y Justicia Sr. Groizard ha telegrafiat al fiscal de la Audiencia de Barcelona pera que li dongui compte dels motius que alega la autoritat judicial de Barcelona pera inhibirse en favor del for militar de las diligencias sumariales incoadas en lo procés de Sempau.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Gran Companyia de Sarsuela y Opera espanyola pera la próxima temporada d' hivern.

Llista del personal

Mestre Director, D. Francisco Perez Cabrero.—Primera tiple de opera, Srta. Avelina Corona.—Primera tiple de sarsuela, D.ª Carme Perez de Isaura.—Altra tiple, Srta. Lloisa Perez Cabrero.—Altra tiple, D.ª Mercé Perez Cabrero.—Característica, Srta. Sirlilla.—Primer tenor, D. Francisco Alcantara.—Altra tenor, D. Nicolau Bobé.—Tenor cómich, D. Lluís Senís.—Primer barítono, D. Castro Gascó.—Altra barítono, D. Marián Martínez.—Primer baix, D. Daniel Benquells.—Altra baix, D. Jaume Segura.—Galan jove, D. Francisco Fernandez.—Mestre de coros, D. N. N.—Primer spont, D. Lluís Santafé.—Traspunt, D. Anton Güell.—Mestre de ball, D. Enrich Fernandez.—Coro d' abbós sexes, 24.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

